

ΑΡΙΣΤΟΞΕΝΟΥ Δ. ΣΚΙΑΔΑ, **Σιμωνίδης ὁ Κεῖος**, Μία ιδιαίτερα ποιητική φωνή τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, σελ. 23, Ἀθήναι 1970.

Ὁ Σιμωνίδης ὁ Κεῖος ἀποτελεῖ μέσα εἰς τὸν χῶρον τῆς λυρικῆς ποιήσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος μίαν ἰδιότυπον καὶ πολὺπλευρον παρουσίαν. Τῷ ὄντι, ἐνῶ ἡ ποιητικὴ σταδιοδρομία τοῦ Σιμωνίδου ἀρχίζει μετὰ τὴν σύνθεσιν ἐμμέτρων... αἰνιγματῶν σκοτεινοῦ ὕφους (Πβ. Ἀθῆν. Χ. 456 C), θὰ παρουσιάσῃ ἀργότερον πλουσίαν παραγωγὴν λυρικῶν δημιουργημάτων: παιάνων, ἐπιγραμμάτων, ἐπινίκων, θρήνων καὶ σκολίων. Κάθε λοιπὸν προσπάθεια τοῦ ἔχει σκοπὸν ν' ἀνασύρῃ τὴν τόσον ἐνδιαφέρουσαν μορφήν τοῦ Κεῖου ποιητοῦ εἶναι πάντοτε εὐπρόσδεκτος, ἰδίᾳ δὲ ὅταν αὕτη φιλοδοξῆ νὰ συμβάλῃ κυρίως εἰς τὴν ἐρμηνευτικὴν προσπέλασιν τοῦ δημιουργοῦ. Καὶ ἡ ἐν ἐπικεφαλίδι μελέτῃ τοῦ κ. Σκιαδᾶ, περιλαμβανομένη εἰς τὴν πρώτην σειρὰν ἐκδόσεων τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνθρωπιστικῆς Ἑταιρείας (Ἀρχαιότης καὶ Σύγχρονα Προβλήματα), σκοπεῖ εἰς αὐτὸν τὸν στόχον: «νὰ ἐνωτισθῶμεν τοὺς ποιητικοὺς τόνους τοῦ Κεῖου ποιητοῦ καὶ νὰ προσδιορίσωμεν τὴν ἰδιαιτέραν θέσιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ποίησιν. Νὰ εἰσχωρήσωμεν πίσω ἀπὸ τοὺς — ἐν πολλοῖς ἀποσπασματικούς — στίχους καὶ νὰ κατανοήσωμεν τὴν σχέσιν τοῦ ποιητοῦ μετὰ τὸν συνάνθρωπόν του καὶ μετὰ τὰς ἀξίας τοῦ βίου», (σελ. 4). Ἀναμφισβητήτως δὲ τὸ πόνημα αὐτὸ τοῦ κ. Σκιαδᾶ, ἐνὸς τῶν ἐγκριτοτέρων θεραπόντων τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας εἰς τὴν χώραν μας, ἐκπληροῖ εἰς τὸ ἀκέραιον τὸν προορισμὸν του.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μελέτης τοῦ ὁ συγγραφεὺς ἐπισημαίνει τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας συναντᾷ ἐν προκειμένῳ ὁ ἐρμηνευτής, λόγῳ τῆς ἀποσπασματικῆς παραδόσεως τοῦ ἔργου τοῦ Κεῖου ποιητοῦ, καὶ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐπισωρεύσεως ἀχρήστου ἀνεκδοτολογίας, ὡς καὶ πληθὺς παρερμηνειῶν. Ἐν συνεχείᾳ ἐπισύρεται ἡ προσοχὴ ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ θρυλουμένη ἀπόδοσις τῶν πολυκρότων ἐπιγραμμάτων τῆς ἐποχῆς τῶν Περσικῶν πολέμων εἰς τὴν Σιμωνίδειον γραφίδα ἔχει ἤδη κλονισθῆ ὑπὸ τῆς φιλολογικῆς ἐρεῦνης, δεδομένου ὅτι τὰ περισσώτερα τῶν εἰς Σιμωνίδην προσγεγραφομένων ἐπιγραμμάτων δὲν παρέχουν ἐχέγγυα γνησιότητος.

Ὁ συγγραφεὺς παρέχει ἀκολούθως τὰς πλέον οὐσιώδεις βιογραφικὰς πληροφορίας περὶ τοῦ Κεῖου ποιητοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς τέχνης του: «μεστὴ ἐμπειρία, συγκεντρωμένη μετὰ ὄριμον θεωρίαν βίου, μετὰ σαφῆ συνείδησιν τῆς οὐσίας τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, χαρακτηρίζει τὴν δημιουργίαν τοῦ Σιμωνίδου» (σελ. 7). Συνθέτοντες πράγματι τὴν εἰκόνα τοῦ ποιητοῦ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ παραβλέπωμεν αὐτὰ τὰ θεμελιώδη χαρακτηριστικὰ τῆς ποιήσεώς του. Μία ἀπόδειξις καλλιτεχνικῆς καὶ πνευματικῆς ὀριμότητος αὐτοῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ποιητὴς ἐπρόβληματίζετο ἐπὶ τῆς τέχνης του εἶναι καὶ ἡ παροιμιώδης φράσις του (Πβ. Πλουτ. Πότ. Ἀθ. κατὰ πόλ. ἢ κατὰ σοφ. ἐνδ. III. 347 F), ἣτις παραβάλλει τὴν ποίησιν μετὰ ὀμιλοῦσαν... ζωγραφικὴν!

Περαιτέρω ὁ συγγραφεὺς προβαίνει εἰς μίαν ἐπιτυχήν παράθεσιν χαρακτηριστικῶν δειγμάτων τῆς τέχνης τοῦ Σιμωνίδου, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὸ περιφρονετικὸν σκόλιον πρὸς τὸν Σκόπαν. Τὰ παρατιθέμενα ἀποσπάσματα (ἀριθμούμενα συμφώνως πρὸς τὴν ἐκδοσιν τοῦ D. Page, καθὼς καὶ πρὸς ἐκείνην τοῦ E. Diehl) μεταφράζονται καὶ σχολιάζονται ἀριστοτεχνικῶς ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, ὅστις εἰς μίαν τόσον σύντομον ἀλλὰ περιεκτικὴν μελέτην ἐπιτυγχάνει νὰ μᾶς παρουσιάσῃ ἀνάγλυφον τὴν ποιητικὴν καὶ πνευματικὴν συνείδησιν μιᾶς τόσον πολυπλεύρου καλλιτεχνικῆς προσωπικότητος.